

Nhà Báo và Gián Điệp

By Dexter Filkins

*Thăm Sát Một Thông Tin Viên vì đã tiết lộ những điều
Bí Mật Của Quân đội Pakistan.*

Nguyễn Chánh Dật chuyển ngữ

The New Yorker September 19, 2011.

Sáng sớm ngày 30 tháng 5 khi mặt trời vừa chiếu tỏa ánh sáng ban mai xuống miền đồng bằng phía Đông Pakistan; như thường lệ công nhân Muhammad Shafiq đi dọc theo đập miền thượng nguồn con kinh Jhelum để gỡ rác hoặc cỏ khô bám vào những song sắt của đập trong đêm qua. Nước kinh vẫn chảy bình thường nhưng khi ông dùng một cái cần máy để gom những mảnh vụn thì bộ phận máy này cọ xát dính vào nhau. Nhìn xuống ông trông thấy vật gì giống như một tử thi dính vào máy.

Shafiq liền gọi một vài đồng nghiệp và họ cùng nhau kéo xác chết lên. Một đôi khi nông dân hoặc trâu bò cũng chết đuối tại con kinh này sau đó nổi trôi linh bình theo đường nước rồi cũng nằm khựng lại tại những song sắt của đập. Thế nhưng chưa bao giờ có một người đàn ông ăn mặc chỉnh tề bị chết

*Syed Saleem Shahzad,
một nhà báo nổi tiếng*

đuổi mà ngay cả cà vạt vẫn còn đeo ở cổ và giày vẫn còn mang ở chân, Shafiq đã nói với tôi như vậy. Họ đã gọi cảnh sát thông báo cho biết sự việc và ngày hôm sau lý lịch của nạn nhân được nhận diện: Syed Saleem Shahzad, một nhà báo nổi tiếng với những bài viết phơi bày vạch rõ những hoạt động bí mật của quân đội Pakistan.

Chiều ngày hôm trước Shahzad đã không xuất hiện trong một cuộc phỏng vấn dành cho vô tuyến truyền hình sẽ được phát ở Islamabad cách đây 10 dặm về hướng Tây Bắc. Tin mất tích của nhà báo được loan truyền trên bản tin đọc vào buổi sáng kèm theo hình ảnh của ông chạy lướt qua màn ảnh truyền hình khắp cả nước. Cũng vào lúc đó, Zaminda, lãnh chúa của một bộ tộc ngòi làng cách xa đập 20 dặm phía thượng nguồn đã gọi cảnh sát báo cho biết có một chiếc xe Toyota Corolla màu trắng đậu dưới tàng cây đa gần con kinh. Cảnh sát cho biết chiếc xe này đúng là của Shahzad. Các cửa xe được khoá kín và chẳng có một dấu vết gì lưu lại.

Chiều ngày hôm trước Shahzad rời căn chung cư yên tĩnh F-8/4 của Islamabad lái xe đến phim trường Dunya cách chỗ ở 5 dặm để được thu hình. Lúc đó vào khoảng 5:30 pm. Cuộc phỏng vấn dự trù vào lúc 6:00pm. Một nhà báo địa phương cho biết theo nguồn tin của một trong những công ty điện thoại điều hành cell phone thì máy điện thoại cầm tay của Shahzad không liên lạc được 20 phút sau. Lộ trình Shahzad lái xe qua là một trong những vùng ngoại ô rất an ninh cũng chẳng có việc gì đáng quan ngại, nghi ngờ. Một vài người Pakistan cho rằng Shahzad biết mặt kẻ đã bắt cóc mình dẫn đi.

Tháng 5 năm 2011 quả là một quãng thời gian bất ổn, đầy sóng gió xảy đến cho Pakistan. Trước đây 4 tuần (1) biệt kích người nhái Seals của Hoa Kỳ đã đột kích vào Abbottabad một thành phố quân sự nằm về phía Tây Bắc thủ đô Islamabad để giết Bin Laden. Hoa Kỳ đã không hề cho Pakistan biết bất cứ điều gì liên quan đến cuộc đột kích

này. Trong 60 năm quân đội Pakistan nắm vai trò chính trong việc điều hành quốc gia, (2) một quốc gia được xem là nước giám hộ cho khủng bố; họ đã tỏ ra lúng túng cho thấy quả thật họ không biết hay là họ đã cố tình giúp đỡ Bin Laden trú ẩn kín đáo trong một dinh thự gần thủ đô. Chỉ có chắc một điều họ không biết là người Mỹ đã xâm nhập vào không phận Pakistan để giết Bin Laden.

Chỉ 3 tuần lễ sau cuộc đột kích, quân đội Pakistan một lần nữa bị mất mặt. Một nhóm phiến quân được trang bị hỏa tiễn điều khiển, lựu đạn và áo vest cảm tử đã tấn công căn cứ Naval Air Station Mehra ngoại ô Karachi một nơi được xem là an toàn của Pakistan. Phiến quân đã cho nổ tung 2 máy bay săn tàu ngầm P-3C Orion do hãng Lockheed chế tạo vừa mới mua được của Hoa Kỳ. Có ít nhất 10 nhân viên phục vụ ở đây bị giết. Theo sự hiểu biết của những giới chức cao cấp, nhiều đầu đạn nguyên tử được tích trữ ở đây. Nếu đúng thì sự thật rõ ràng cho thấy vũ khí hạt nhân của Pakistan không được an toàn. Giới quân sự đã nghi ngờ khả năng của hai vị tướng đầy quyền lực là Tướng Ashfaq Parvez Kyyani Tham mưu trưởng quân đội và tướng Ahmad Shuja Pasha chỉ huy trưởng cơ quan tình

báo Pakistan ISI, (3) họ đòi hỏi những vị tướng này phải từ chức. Thường dân cũng công khai bày tỏ sự bất mãn vì các giới chức này đã làm mất tiếng, làm giảm giá trị của cơ quan tình báo.

Trong khi chính quyền đang gặp rối ren thì Shahzad đã viết một bài báo có tính cách kích động trên Asia Times Online, tờ báo mạng mà Shahazd đang cộng tác. Bài báo cho biết cuộc tấn công mới đây là do tổ chức Al-Qaeda chứ không phải do Pakistan Taliban như họ đã lên tiếng nhận lãnh trách nhiệm. Ông cho rằng đã có sự liên hệ gắn bó trong giới Hải Quân với Al-Qeada. Ông cũng tiết lộ rằng cuộc tấn công này nhằm cảnh cáo quân đội vì có một số thủy thủ đã bị bắt giữ vì âm mưu giết người Mỹ. Trong số này có một thủy thủ người ta tin rằng đã nhận chỉ thị trực tiếp từ Hakeemullah Medsud, người đứng đầu Pakistan Taliban. Đây không phải là lần đầu tiên Shahzad tiết lộ bí mật sự liên hệ giữa các chiến binh Hồi Giáo với quân đội Pakistan; một sự liên hệ quá mật thiết mà trong nhiều năm qua các tướng lãnh đã phủ nhận. Lần này bài viết về căn cứ Mehran là một sự khiêu khích nghiêm trọng.

Cha mẹ Shahzad di dân từ Ấn độ rồi chọn Pakistan để định cư sau khi nước này được người Anh trao trả độc lập, tách rời khỏi Bristish India vào tháng 8 năm 1947 (4). Từ đó họ trở thành một di dân thuộc sắc tộc Muhajir có ngôn ngữ chính là Urdu. Trong giới báo chí Pakistan, Shahzad được mô tả là người hiền hoà nhã nhặn. Cơ quan Asia Times Online chẳng có liên hệ gì với báo chí của nước này. Toà soạn và công việc điều hành ở tại Thailand. Ở địa phương chẳng có một chủ bút nào hướng dẫn cũng như can ngăn Shahzad khi ông có những bài viết đi quá trớn.

Một trong những bài viết nổi tiếng của Shahzad là những báo cáo thường xuyên mô tả những cuộc phỏng vấn các chiến binh Hồi giáo gồm cả các chiến sĩ Al-Qaeda. Những bài viết đó một đôi khi không trung thực, thiếu chính xác

nhưng cũng đủ để những nhà báo khác xem anh là con chiên đầu đàn hướng dẫn họ. Có thể anh đưa nhiều đề tài quân sự vào các bài viết, thỉnh thoảng tán dương những người ôm bom tự sát hay đặc trách các vụ ám sát. Năm 2009 anh đã tiết lộ một tường thuật nín thở nói về cuộc gặp gỡ của anh và trùm khủng bố QI-Qaeda là LLYas Kasmiri; Shahzad đã có nhận xét về ông này:”LLYas là một người có nhiều kinh nghiệm, hiểu biết về du kích khó có người sánh kịp. Ông đã biến tâm nhìn chiến lược thành hiện thực, hy sinh hết mọi thứ miễn sao mục tiêu được hoàn tất nhưng ông tránh mặt và chọn ở trong bóng tối”.

Cũng giống như các nhà báo khác, Shahzad không cần đến cơ quan tình báo nhưng trong nhiều dịp khác chẳng hạn như trường hợp tấn công vào căn cứ Mehran ông đã phơi bày sự thật hiển nhiên về tình trạng tiến thoái lưỡng nan vô cùng nguy hiểm của Pakistan.

Cuộc giải phẫu tử thi cho thấy Shahzad đã chết từ từ một cách đau đớn. Xương sườn hai bên bị gãy, nội tạng gan và phổi bị thương tích. Họ muốn gửi một thông điệp đến báo giới bằng cách giết Shahzad một cách dã man. Giới truyền thông Pakistan hẳn nhiên đã biết ai là thủ phạm, theo nhật báo DAWN người ta tin rằng Shahzad đã bị cơ quan mật vụ S.I.S bắt đi vì bài viết nói về cuộc tấn công căn cứ Mehran của anh.

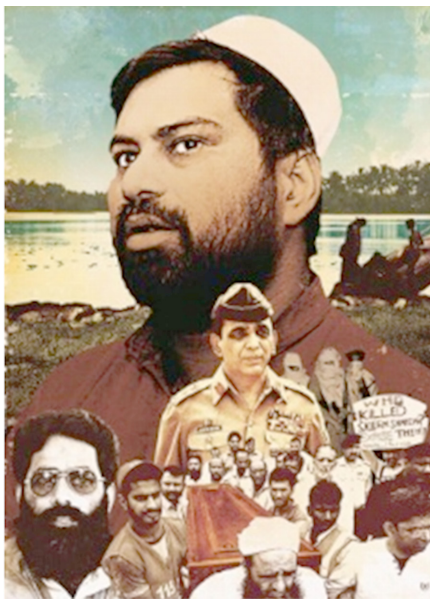
Hai ngày sau khi tử thi Shahzad được tìm thấy, một viên chức S.I.S đưa ra lời tuyên bố cho rằng những nhân viên của cơ quan này chẳng có liên hệ gì đến cái chết của Shahzad. Viên chức này còn nói thêm những cáo buộc cho rằng cơ quan S.I.S đã có liên hệ với cái chết của Shahzad là hoàn toàn vô căn cứ. Kể từ năm 2001 đến nay đã có 41 nhà báo bị giết ở Pakistan nhưng chưa bao giờ cơ quan S.I.S lại đưa ra lời bình luận quả quyết như vậy. Họ tưởng rằng nói như vậy sẽ làm tiêu tan mọi sự nghi ngờ nhưng thực tế khác hẳn, nó đã làm tăng thêm mối hoài nghi đối với cơ quan này.

Tôi gặp Saleem Shahzad 9 ngày trước khi anh mất tích

và hình như anh đã linh cảm được việc này. Ngày 20 tháng 5 tại thủ đô, dư luận vẫn còn xôn xao về cuộc đột kích của Mỹ; họ quả quyết rằng chính hai vị Tướng đứng đầu Pakistan là Kiyani và Pasha đã bí mật giúp người Mỹ. Dư luận bày tỏ sự giận dữ và xấu hổ.

Tôi từng thảo luận với Shahzad những gì anh đã viết về Bin Laden. Vào tháng 3, năm tuần trước cuộc đột kích, Shahzad đã viết Bin Laden bị các hệ thống rada theo dõi và phát hiện ông ta trên đường chạy trốn. Câu chuyện kể lại rằng Bin Laden đã có một cuộc họp quan trọng với một người bạn cũ là Gullbudin Hekmatyar, một Mujahideen mà bộ ngoại giao Hoa Kỳ đã liệt kê là tên khủng bố quốc tế. Rồi ngay sau khi cuộc đột kích xảy ra, Shahzad đã tiết lộ cho biết các nhà lãnh đạo Pakistan biết người Mỹ có kế hoạch đột kích và họ cũng muốn giúp đỡ. Shahzad đã viết ra những gì mà người dân Pakistan không biết về việc người Mỹ đang tìm kiếm ai ở Pakistan. Cả hai câu chuyện tiết lộ đã làm tôi giao động mạnh mặc dầu còn mơ hồ không chắc chắn nhưng rõ ràng cho thấy Shahzad nắm được nhiều tin tức bên trong cơ quan tình báo Pakistan và nhiều cơ quan tình báo khác trong khu vực.

Shahzad và tôi đồng ý gặp nhau tại quán cà phê Gloria Jean cách nhà anh không xa. Trong nhiều năm Islamabad được xem như một thành phố thư lại cổ xưa, thủ đô luôn luôn được yên tĩnh, tuy nhiên cũng được xem là khu vực nguy hiểm còn lại của Pakistan.

Sự thực đúng như vậy, vào năm 2000 khách sạn Marriott cách xa tiệm cà phê một vài dặm đã bị cảm tử đánh bom làm thương vong 300 người. Địa điểm bị đánh bom thuộc khu vực phố Kohsar nơi có các tiệm bán đồ cổ đắt tiền. Sợ bị tấn công một lần nữa, các nhân viên Toà Đại Sứ Mỹ bị cấm trại vào cuối tuần. Shahzad và tôi cầm cà phê lên lầu, anh ta chỉ một chiếc bàn cạnh cửa sổ vừa cười vừa nói với tôi: “hoan nghênh bạn đến văn phòng của tôi, chẳng có ai nghe được chúng ta trò chuyện”.

Chúng tôi có vài phút nói về cuộc đột kích và những bài Shahzad đã viết. Dáng người cao ráo, tóc đen và dày, khuôn mặt tròn nổi bật nhờ hàm râu có cắt tỉa. Hôm ấy anh mặc âu phục, nói tiếng Anh trôi chảy và là mẫu người đầy tự tin. Anh cho tôi biết rằng một vài đồng nghiệp của tôi sẵn lòng giúp anh ra nước ngoài nếu anh muốn rời bỏng nhiên anh ta thay đổi câu chuyện. Anh nói: “tôi đang bị nguy hiểm, tôi phải trốn ra khỏi Pakistan”. Anh nói thêm: “tôi có vợ và 3 con, họ cũng không được an toàn như tôi. Mới đây tôi có qua Luân Đôn, một vài người ở đây hứa giúp đỡ tôi qua bên đó”.

Anh cho biết sự khó khăn bắt đầu ngày 25 tháng 3, ngày mà anh cho đăng bài viết Bin Laden trên đường chạy trốn. Sáng hôm sau anh nhận được một cú phone của sĩ quan I.S.I triệu mời anh đến Bộ Chỉ Huy cơ quan ở Aabpara thuộc khu vực phía Đông thủ đô. Khi Shahzad xuất hiện anh được 3 sĩ quan đón tiếp. Anh cho biết người chỉ huy là một sĩ quan hải quân, Phó Đô Đốc Adman Nazir đứng đầu cơ quan S.I.S. phụ trách khối truyền thông báo chí. Shahzad nói với tôi là tất cả các vị sĩ quan rất nhã nhặn, không la ó, không nạt nộ, không dọa dẫm. Phải chăng đó là bí quyết làm việc của cơ quan S.I.S? Những sĩ quan này yêu cầu anh viết lại một bài khác và hủy bỏ bài cũ thì anh đã từ chối.

Phó đô Đốc Nazir nói rằng:”chúng tôi muốn khắp thế giới tin tưởng rằng Bin Laden đã chết”. Thật là một câu nói kỳ cục đến nỗi Shahzad phải suy gẫm hằng ngày kể từ hôm đó.

Sự thực thì Bin Laden vẫn còn sống, ông ở đâu chẳng ai biết cho tới khi câu chuyện này xảy ra. Họ nói câu đó có nghĩa gì? Anh ta nhún vai trả lời: “hẳn nhiên họ muốn che chở Bin Laden”. Tôi lại hỏi thêm: “liệu anh có nghĩ rằng cơ quan S.I.S đang che dấu Bin Laden”? Shahzad lại nhún vai lần nữa và trả lời: “đúng như vậy”. Nhưng anh không trung được bằng cố. Shahzad nói anh rời Bộ Chỉ Huy vào ngày hôm đó và tự nhủ rằng mình phải hết sức cẩn thận, đề cao cảnh giác. Hai tháng sau thêm một lý do khác đáng quan tâm: anh vừa mới viết cuốn sách có tựa đề “Inside Al-Qadea và Taliban”. Sách viết bằng Anh ngữ và được phát hành cách đây 3 ngày ở Pakistan cũng như ở các nước Tây phương. Nội dung cuốn sách anh đã đề cập đến những chủ đề đang bị cấm đó là sự liên hệ giữa I.S.I và chiến binh Islamist. Anh nói: “họ sẽ đau đầu vì cuốn sách của tôi”.

Kể từ khi được người Anh trao trả độc lập vào năm 1947, một trong những chuyện hình như khó tin của đất nước này là sự gấn bó rất cần thiết không thể tách rời quân đội khỏi chính phủ. Hoàn toàn độc lập không phụ thuộc vào ai, cơ quan I.S.I thường xuyên can thiệp vào chính trị trong nước, họ làm xáo trộn và lũng đoạn các cuộc bầu cử, âm mưu lật đổ các chính phủ dân sự. Dân chúng dưới mắt quân đội chỉ là một tập hợp nhiều phiến toái cho họ.

Mùa Xuân năm 1999, Tướng Pervez Musharraf lúc này là tư lệnh quân đội đã ngang nhiên gửi binh sĩ đến vùng Kargil của Ấn độ để gây nên một cuộc chiến tranh giữa hai nước mà chẳng cần đếm xỉa gì đến Thủ Tướng Nawaz Sharif (Tướng Pervez phủ nhận điều này). Vị Thủ Tướng định cách chức Pervez thì ông này đã nhanh chân lật đổ chính phủ và đưa Thủ tướng Sharif vào tù (5) và sau đó làm Tổng Thống Pakistan. Musharraf đã cai trị 9 năm, thời gian này ông đe dọa Tối Cao Pháp Viện, quyết định những cuộc bầu cử làm hao mòn kiệt quệ đất nước để thực thi chế độ quân phiệt. Khi nhà độc tài Musharraf rời khỏi chức vụ năm

2008 thì quân đội có một sự kính trọng tối thiểu đối với các lãnh tụ dân sự. Tháng 10 năm 2009 sau cuộc tấn công của chiến binh Hồi Giáo vào Bộ Chỉ Huy quân đội ở Rawalpindi thì Bộ Trưởng nội vụ không được phép vào doanh trại. Đương kim Tổng Thống Asif Zardary thì được xem là người đã dành nhiều đặc quyền đặc lợi, làm hài lòng các giới chức quân sự. Pakistan là một trong những nước nghèo nhất thế giới nhưng lại có một đội quân đông vào hàng thứ 8. Với một quân đội như vậy, tập đoàn này đã ngốn hết ¼ ngân sách quốc gia. Nhóm thiểu số quân đội làm chính trị là những người giàu đáng kể của đất nước này. Họ đầu tư vốn vào kỹ nghệ dầu hỏa và khí đốt, chủ nhân ông của những trung tâm thương mại, đồn điền, ngân hàng và các xưởng máy. Có nhiều viên chức cao cấp người ta nghĩ là họ đã cầm đầu các tổ chức buôn lậu bạch phiến, vũ khí và tuyển mộ lính đánh thuê. Sĩ quan sống kín cổng cao tường trong những biệt thự nguy nga tráng lệ, con cái cho đi học ở các trường nổi tiếng, họ lợi dụng chức vụ để gia đình được điều trị tại các bệnh viện đắt tiền. Ayesha Sjjdiqa một người viết có khuynh hướng độc lập, thường xuyên viết về quân đội Pakistan, đã cho rằng tập thể này là một đảng Mafia. Tổ chức này có nguồn lợi riêng và họ sẽ loại trừ bất cứ ai chống đối kể cả chính phủ dân sự.

Nhưng điều nguy hiểm hơn hết là những hoạt động của họ có liên quan đến các chiến binh Hồi Giáo. Kể từ cuối thập niên 1970 quân đội và cơ quan I.S.I đã huấn luyện và chỉ đạo hàng ngàn chiến binh tham chiến ở Kasmir, một khu vực mà Pakistan cho là lãnh thổ của mình sau khi được độc lập, và những chiến binh này cũng có mặt tại Afghanistan (6). Trong nhiều năm cơ quan I.S.I đã cung cấp nơi trú ẩn cho các lãnh đạo Taliban, họ đã dùng nơi đây làm sào huyệt để hoạch định các cuộc hành quân.

Trong một bài viết vào tháng 10 năm 2010, Shahzad đã tiết lộ rằng các viên chức I.S.I đều biết chắc các cấp chỉ

huy Taliban đang ẩn náu ở Karachi nhưng không tóm cổ chúng. Một vài giới chức Tây phương còn tin rằng I.S.I còn bao che cả lãnh tụ tối cao Mullah Omar (7) nữa. Vào tháng 5 một viên chức quân sự cao cấp nay đã về hưu cho tôi biết Omar đang sống ở Pakistan, điều này các cơ quan an ninh đều biết, họ biết cả địa chỉ của ông. Ngoài ra cơ quan I.S.I yểm trợ cho mạng lưới Haqqni, một tổ chức của Taliban có quan hệ với lực lượng du kích. Hẳn nhiên giới tướng lãnh Pakistan luôn luôn cho rằng họ không biết, không nghe và không thấy các lãnh đạo Taliban và Haqqadi tại Pakistan. Họ nói như vậy bởi vì họ vẫn còn nhận viện trợ từ Hoa Kỳ khoảng 3 tỷ đô la mỗi năm; phần lớn là viện trợ quân sự (8). Người Mỹ thừa hiểu rằng tất cả họ đều nói dối.

Trong những năm gần đây Pakistan rơi vào tình trạng hỗn độn vô chính phủ; đây là lúc cơ quan I.S.I càng thao túng lộng quyền. Mùa Xuân vừa rồi, một nhân chứng đã khai trước toà án liên bang ở Chicago cho biết nhân viên I.S.I có liên quan đến vụ khủng bố ở Mumbai vào năm 2008 giết chết hơn 160 người (9). Nhân chứng là một người Mỹ gốc Pakistan tên David Headley khai rằng ông được huấn luyện về gián điệp và đã cung cấp video dài hàng giờ về mục tiêu Mumbai cho I.S.I và nhóm khủng bố có tên Lashka-e-Taiba. Headley cho hay ông ta biết rằng Lashka điều hành công việc dưới sự che chở của I.S.I. Sau vụ Mumbai, Shahzad đã viết một bài cho rằng cơ quan I.S.I đang âm mưu thu xếp chỉ đạo cho một cuộc tấn công khác nhằm vào mục tiêu khác ở Ấn Độ. Vào thời gian này Tướng Kiyani là chỉ huy trưởng cơ quan.

Từ cuối thập niên 1990s sự quan hệ giữa I.S.I với Bin Laden và tổ chức Al-Qaeda khá mạnh. Năm 1998 dưới thời Tổng Thống Clinton nhiều hỏa tiễn được bắn đi từ các chiến hạm nhắm vào những trại huấn luyện thánh chiến ở Afghanistan với hy vọng giết Bin Laden. Ông thoát chết nhưng hỏa tiễn cũng giết chết nhiều chiến binh Hồi Giáo

và các nhân viên I.S.I đang huấn luyện họ. Sự quan hệ vẫn còn tiếp diễn sau cuộc tấn công 11 tháng 9. Tháng 5 vừa rồi tôi qua Afghanistan để gặp một nhân viên I.S.I có tên Fida Muhammad vừa bị cơ quan tình báo Afghanistan bắt và nhốt tại nhà tù Pul-I-Charki ngoại ô Kabul. Khi tôi đến, lính gác Afghanistan dẫn Muhammad đến gặp tôi tại một căn phòng nhỏ. Sau đó để tôi và viên thông dịch có mặt với anh. Muhammad cho biết anh bị bắt làm tù binh từ năm 2007. Quê của anh là vùng Sada, một ngôi làng thuộc một bộ tộc của Pakistan sát biên giới Afghanistan. Anh chỉ là một nhân viên dân sự của I.S.I trong nhiều thập niên qua. Công việc của anh là hộ tống nhiều chiến binh Haqqani từ nơi trú ẩn ở Pakistan xâm nhập vào Afghanistan, ở đây, họ chống trả lại quân đội Mỹ. Sở dĩ anh được cơ quan này thuê mướn vì anh thông thạo những ngõ ngách quanh co chạy qua vùng rừng núi biên giới hiểm trở.

“Tôi có thể xuất hiện trước mắt quân Mỹ và Afghanistan mà họ chẳng trông thấy tôi” anh đã hãnh diện nói với tôi như vậy. Anh bị bắt khi tiến sâu vào lãnh thổ Afghanistan.

Muhammad cho biết việc làm đáng ghi nhớ của anh là vào tháng 12 năm 2001, khi còn là một thành viên trong đại bộ phận của I.S.I hành quân có ý định giúp đỡ những chiến binh Hồi Giáo chạy thoát khỏi Tora Bora, một vùng núi non hiểm trở. Tại đó Bin Laden bị vây bắt nhưng nhờ một phép lạ y đã trốn thoát được. Khi người Mỹ dội bom Tora Bora khởi sự vào cuối tháng 11 năm 2011 ông và những nhân viên đã có mặt ở vùng ở vùng phía Đông Afghanistan chuẩn bị di tản những trung tâm huấn luyện và chiến sĩ Al-Qadea.

Muhammad kể tiếp: “Tôi bảo họ hãy cạo râu, thay đổi áo quần và đi theo tôi. Đến biên giới với Pakistan, tôi nói cho họ biết tự lo liệu lấy vì chúng tôi phải trở lui làm nhiều chuyến khác”.

Mỗi toán có 4 người mà Muhammad là một, có chừng 12 toán như vậy. Anh ước lượng cho biết nhân viên I.S.I đã di

tấn chừng 1,500 chiến binh từ Tora Bora và các vùng khác. Không những chỉ có người Arab mà còn có người Pakistan, Uzbeks và Checchens. Có nhiều người Arab nhưng Muhammad không thấy Bin Laden. Chiến dịch di tản này được cơ quan I.S.I đánh giá cao. Nhiều người trong họ nghĩ rằng các chiến binh này là những tài sản đáng giá. (Cơ quan I.S.I phủ nhận lời khai của Muhammad).

Amrullah Salek điều hành cơ quan tình báo Afghanistan từ năm 2004 đến 2010 mới đây cho tôi hay vào năm 2005 nhân viên của ông đã bắt giữ một điệp viên tên Syed Akbar Sabir, người này có bốn phận hộ tống Bin Laden lẩn trốn từ vùng Chgitral thuộc Pakistan đến Peshawa xuyên qua tỉnh Kunar ở Afghanistan. Salek nói rằng chúng tôi tin Sabir là một bộ phận trong cuộc hành quân của cơ quan I.S.I để giúp đỡ Bin Laden. Năm 2006 Sabir bị toà án ở Afgahnistan kết án 15 năm tù vì đã trợ giúp phiến quân. Tháng 5, tôi có dịp nói chuyện với y tại nhà tù Pur-i-Charki thì hẳn cho tôi biết chỉ là một y tá huấn luyện và là một thành viên quân sự do quân đội Pakistan tài trợ nhưng vẫn từ chối là một điệp viên I.S.I.

Sau cuộc đột kích vào Abbottabad (giết chết Bin Laden), các giới chức Hoa Kỳ đoan chắc rằng quân đội Pakistan và cơ quan I.S.I đã che dấu Bin Laden nhưng bằng cách không thể chối cãi chưa được tìm thấy. Có thể trong đầu óc họ đã nghĩ đến Trung Tướng Nadeem Taj vị chỉ huy cơ quan I.S.I vào những năm 2007-2008 và cũng là người có liên hệ gia đình với đương kim Tổng Thống Musharraf. Bruce Riedel cựu sĩ quan CIA nói rằng Taj có quan hệ khăng khít với giới quân sự Pakistan đặc biệt những người đang tham chiến chống lại Ấn Độ. Dấu tay ông ấy có khắp mọi nơi. Năm 2008 Hoa Kỳ đã thành công dùng áp lực của mình buộc Tổng Thống Musharraf thay thế vị Tướng này vì nghi ngờ ông đã nhúng tay vào vụ nổ bom tòa đại sứ Ấn Độ ở Kabul vào đầu năm.

Trước khi đảm nhận chức vụ chỉ huy cơ quan I.S.I, Taj là

chỉ huy trưởng Hàn Lâm Viện Quân Sự ở Abbottabad vào thời điểm mà các giới chức Hoa Kỳ tin tưởng Bin Laden bắt đầu di chuyển đến vùng này(10). Ông rời quân đội và hưu trí kể từ tháng 4 chỉ một vài ngày sau khi xảy ra cuộc đột kích vào Abbottabad. Riedel nói rằng nếu I.S.I muốn giúp đỡ Bin Laden thì chọn Taj làm chỉ huy trưởng cơ quan này là một sự chọn lựa đúng người, đúng thời và đúng buổi chẳng còn ai hơn vị tướng đầy ân sủng của Tổng Thống Musharraf.

Shahzad không phải là nhà báo Pakistan duy nhất trở thành mục tiêu của cơ quan mật vụ vì những bài tường thuật của mình. Umar Cheema một thông tin viên của báo NEWS, một nhật báo quan trọng của Pakistan đã cho đăng nhiều bài viết nói về sự thất bại của quân đội Pakistan. Lúc 3 giờ sáng ngày 4 tháng 9 năm 2000 Cheema lái xe về nhà sau khi đã gặp một số bạn bè trong tiệm trà ở Islamabad. Một chiếc xe Toyota ép sát buộc xe anh phải tấp vào lề và có hai cảnh sát tiến đến. Họ nói rằng anh là nghi can lái xe đã cán chết hai khách bộ hành.

Hai cảnh sát tống anh vào ghế sau của chiếc Land Cruiser màu đen và sau đó có hai cảnh sát khác còng tay anh lại và bịt mắt bằng khăn choàng cổ. Sau hai giờ di chuyển xe ngừng lại và anh được dẫn lên lầu vào một phòng có cửa chắc chắn được khoá kín. Cheema đã hỏi: “Đây là bót cảnh sát nào”. Một trong những người lạ mặt trả lời: “hãy cầm mồm đi”. “Tôi nghĩ rằng mình bắt đầu gặp nguy hiểm. Trong nửa giờ kế tiếp tôi bị đánh đập, làm nhục đủ mọi thứ kêu trời không thấu”. Cheema đã hỏi tương như vậy. Sau đó khăn bịt mắt được tháo ra, anh nhìn thấy chung quanh 5 người đeo mặt nạ, đầu và lông mày cạo nhẵn bóng đứng chụp hình với anh. Một người trong bọn họ đã nói: “chúng tao sẽ dùng mày để làm gương cho kẻ khác”.

Cheema chừng 34 tuổi kể lại câu chuyện cho tôi nghe tại một khách sạn tôi đang cư ngụ ở Islamabad. Anh đã nói hết không có vẻ e dè, sợ sệt và đã nói thật những gì anh đã trải qua.

Những kẻ lạ mặt lại dùng khăn bịt mặt anh một lần nữa và đưa anh đến một ngôi làng cách xa Islamabad chừng 100 dặm. Họ tháo còng tay và nói với anh: “băng qua đường sẽ tìm thấy xe, đừng quay lại nhìn phía sau”. Họ đã lấy kính râm đeo mắt, ví đựng tiền và cell phone, chỉ cho anh 100 Ruppees tương đương với \$1.20 đô la, số tiền này vừa đủ trả tiền đường để lái xe về nhà.

Những kẻ bắt Cheema đã nói rõ họ làm việc cho cơ quan chính quyền. Trong lúc thẩm vấn anh họ đã nói: “Anh bị trừng phạt vì những bài viết của anh”. Rõ ràng cho thấy cơ quan I.S.I đã ra lệnh bắt, trước đây 6 tháng cơ quan này đã cảnh cáo những đồng nghiệp của anh là họ không hài lòng với những gì anh đã viết. (cơ quan I.S.I lại phủ nhận việc này).

Báo giới Pakistan nói rằng họ không bao giờ biết được vào lúc nào thì cơ quan an ninh sẽ đến bắt, tra tấn hoặc giết chết một thông tin viên. Pakistan là một nước đặc biệt; một xứ sở đầy bất công và độc tài nhưng cũng là một quốc gia có đôi chút tự do và dân chủ. Hệ thống truyền thông của họ mạnh, cởi mở và đa dạng. Nước này cũng có nhiều nhật báo uy tín, các tạp chí, hệ thống truyền hình chuyên phát giác và điều tra những hành vi sai trái của của các viên chức chính quyền. Mặc dù các thông tin viên thường xuyên bị đe dọa, đánh đập nhưng vẫn có một nhóm nhỏ dường như được tự do hơn để viết về những vấn đề nhạy cảm.

Nhà báo nổi tiếng của Pakistan ở hải ngoại là Ahmed Rashid, tác giả nhiều sách viết về Pakistan và Afghanistan. Sách viết về Taliban thuộc loại bán chạy nhất ở Hoa Kỳ. Ông đã viết nhiều bài tiên đoán về quân sự và tình báo của Pakistan. Trong nhiều năm qua ông thường xuyên bị cơ quan I.S.I đe dọa và có một lần sự đe dọa đó đến từ đương kim Tổng Thống Musharraf. Các đồng nghiệp và bạn bè của ông tin rằng sự nổi tiếng và uy tín của ông ở nước ngoài đã làm chùn bước những kẻ muốn ám hại ông. Ông thường xuyên viết cho New York Review Of Book và the Financial Times...

Rashid cho hay vào thời gian này ông phải hết sức cẩn thận. Sau một vụ đe dọa gần đây, ông đã chạy trốn khỏi Pakistan nhiều tháng trước khi quay về Lahore. “Ở đây nguy hiểm lắm, sau vụ nhà báo Saleem Shahzad chẳng có ai biết được việc gì sẽ xảy ra nữa hay không?” Ông nói tiếp: “bạn không thể làm gì được, một đôi khi chỉ ngồi và suy nghĩ miên man không biết những gì sẽ xảy đến cho mình”.

Saleem Shahzad không được nổi tiếng ở ngoại quốc. Cơ quan Asia Times Online mà anh đã cộng tác từ năm 2000 chẳng có tiếng tăm gì ở Pakistan cho nên cơ quan này đang ráng hết sức để lôi cuốn độc giả nước ngoài. Hẳn nhiên anh được hưởng một vài sự tự do mà trang mạng đã dành cho nhưng dầu sao đi nữa thì một đôi lúc anh cũng phải khuất phục và tuân thủ chủ trương của họ. Lời nói đầu của sách “Inside Al-Qadea và Taliban” Anh đã viết: “Thông tin một cách trung thực cho những cơ quan truyền thông khác nhau phù hợp với bản chất của tôi vì chính điều này đã khuyến khích tìm kiếm sự thực vượt ra ngoài sự hiểu biết thông thường. Vì vậy tôi hiểu người và hoàn cảnh từ một vị trí trội hơn”.

Mười năm sau vụ khủng bố 11 tháng 9, những bài viết của Shahzad không ngừng lôi cuốn sự chú ý của báo giới Pakistan. Nhiều bài viết cho Asia Times Online được báo chí Pakistan đăng tải lại (dĩ nhiên phải được phép). Cái gì đã làm Shahzad nổi bật? Đó là những chuyến đi bằng đường bộ để thu thập tin tức. Shahzad thường xuyên đi đến những khu vực của các bộ tộc sống gần biên giới với Afghanistan để gặp những phần tử Al-Qadea và Taliban. Zafa Sheikh, một người bạn thân đồng thời là một thông tin viên tại địa phương làm việc cho hệ thống truyền hình Saudi nói với tôi: “Shahzad thường nói chúng ta nên có những chuyến đi thật thú vị đến một nơi nào đó để gặp các chiến binh”. Sheikh thường cảnh báo Shahzad là những bài viết của anh sẽ bị chính quyền làm khó dễ. Tôi đã nói trước với anh nhiều lần: “Shahzad, anh sẽ bị người ta giết, những việc anh

đang làm hết sức nguy hiểm”. Nhưng anh chẳng quan tâm.

Tháng 9 năm 2009, chính quyền Pakistan loan báo cho cả thế giới biết Llyas Kashmiri thủ lĩnh Al-Qadea đã bị máy bay không người lái của Hoa Kỳ tấn công chết. Ngày 15 tháng 10 Shahzad đã viết một tường thuật bác bỏ những gì chính phủ Pakistan đã thông báo. Bài tường thuật của anh đề cập đến cuộc gặp gỡ mới đây với Kashmiri với một tựa đề chạy dài trên báo có ghi cả ngày tháng và địa điểm xuất xứ từ North Waziristab. Trong cuộc gặp gỡ này Kashmiri đã nói với anh: “chúng tôi đã có kế hoạch cho cuộc chiến này để đưa con quỷ Satan (Hoa Kỳ) và đồng minh của nó vào bãi lầy”. Bài viết của Shahzad chứng tỏ Kashmiri vẫn còn sống.

Một bài viết khác của Shahzad với giọng điệu đầy ác ý và anh lấy làm hả hê tự mãn. Anh viết rằng với sự hiện diện của Kasmiri ở vùng biên giới Pakistan và Afghanistan sẽ làm cho nhà cầm quyền ở Washington e ngại lo sợ bởi vì họ biết rằng một người nhiều kinh nghiệm chiến trường như Kasmiri có thể chuyển mô hình chiến tranh không máy phức tạp ở Afghanistan thành một cuộc chiến tranh du kích tân kỳ, hiện đại và táo bạo.

Tony Allison, người Nam Phi làm việc tại văn phòng ở Thái lan của báo Asia Times Online và cũng là người sửa bài viết của Shahzad nói rằng “có một đôi khi Saleem (Shahzad) vắng mặt 3 hoặc 4 ngày đi đâu tôi cũng không được rõ rồi sau đó trở về với một bài viết có giá trị. Tôi biết anh làm được việc và tin tưởng ở anh”.

Nói chung, bạn bè đồng nghiệp chẳng ai có nhiều cảm tình với anh; đôi lúc họ còn tỏ ra bực mình khó chịu vì những bài viết độc quyền mà anh nhờ may mắn có được. Nhiều khi bài viết sai lầm một cách trầm trọng. Chẳng hạn như bài nói về các cấp lãnh đạo Pakistan đã hỗ trợ cho người Mỹ đột kích vào Abbottabad giết Bin Laden mà không trưng ra bằng cứ. Điều đó chứng tỏ anh đã không kiểm chứng nguồn tin đúng hay sai.

Cyril Almeida người phụ trách một tiết mục của nhật báo DAWN nói rằng “Tôi mến Saleem nhưng thật khó biết được anh thu thập tin này ở đâu”.

Trong sách của Shahzad có nhiều đoạn sống động chẳng hạn như anh mô tả chi tiết việc tổ chức Al-Qadea và vị cựu thiếu tá Haroon Ashik đã nhập lậu một chuyến hàng chở dụng cụ nhìn đêm(11) qua ngõ phi cảng quốc tế Islamabad. Việc này anh cho rằng đã được sự hỗ trợ của một phụ tá của TổngThống Musharaff. Câu chuyện này tưởng như thực bởi lẽ anh đã căn cứ vào cuộc phỏng vấn Ashik để viết bài; tuy nhiên sự phân tích trong sách mà anh là tác giả quá thô thiển, nông cạn. Chẳng hạn như mô tả tổ chức Al-Qeada theo anh không phải là một thực thể yếu kém và chia rẽ như nhiều người đã lầm tưởng; tổ chức này có một sức mạnh đáng kể và bí mật mà ảnh hưởng của nó đã bao trùm khắp thế giới. Tương tự như vậy thay vì mô tả tổ chức Al-Qaeda là một nhóm có nhiều đặc quyền đặc lợi theo sự nhận xét của Tây phương thì anh lại cho rằng tổ chức này có liên hệ mật thiết trong việc chỉ đạo các nhóm chiến binh Hồi Giáo khác trong vùng bao gồm cả Taliban.

Ngay đến những chuyện viết trong sách cũng chẳng khác gì hơn những bài báo anh viết hằng ngày với nội dung muốn lưu lại một ấn tượng cho độc giả thấy những kẻ sát nhân mà anh đề cập đến. Không chỉ mô tả một cách nhiệt tâm những thành quả lớn lao của các chiến binh Hồi Giáo Taliban và Al-Qaeda điển hình là thủ lĩnh Ilyas Kasmiri; nhiều lần anh còn liên hệ đến “Khurasan”(12) một thời là thánh địa cổ xưa của vùng Trung Á mà các đồ đệ của Al-Qaeda thường biểu lộ bày tỏ. Phần cuối của sách, Shahzad đã viết một lời tiên tri kỳ cục. Anh viết “Đấng Cứu Thế đã có hứa một vị Mahdi (13) sẽ được xuất hiện ở vùng Trung Đông và Al-Qaeda sẽ huy động lực lượng của họ từ vùng đất cổ xưa đến giải phóng Palestine, tại đó sự chiến thắng sau cùng sẽ bảo đảm cho sự phục hưng một Vương Quốc Hồi Giáo toàn cầu.

Thời gian ở đại học, Shahzad là một thành viên của Jamaat-e-Islami, một đảng Hồi Giáo hoạt động chính trị. Đảng này đã cung cấp hàng ngàn người họ tuyển mộ được để trở thành các chiến binh du kích trong đó có một số là bạn bè của anh và chính anh đã nói với các phóng viên khác là những người trẻ tuổi này sẽ trở thành đề tài chính cho những bài viết của anh thuộc lĩnh vực này. Trong những năm gần đây bạn bè cũng như đồng nghiệp cho biết anh không còn yểm trợ tổ chức này nữa khi thấy tư tưởng của họ quá cực đoan. Shahzad là một người bảo thủ, có nếp sống đạo đức, chẳng bao giờ nhậu nhẹt và cũng không ủng hộ một lực lượng Hồi Giáo bạo động. Shahzad cũng tiên đoán rằng cuộc chiến tranh ở Afghanistan giữa hai lực lượng; một bên là các tay súng Hồi Giáo phía bên kia là người Mỹ ngu ngốc sẽ được kết thúc. Hameed Haroon, chủ nhiệm của nhật báo Dawn đã nói với tôi những bài viết của Shahzad tràn ngập những nhận xét này nhưng anh lại chống lại những phân tử khủng bố.

Shahzad có liên hệ mật thiết với một số nhân viên của cơ quan I.S.I bởi lẽ anh là một trong số những thông tin viên có khả năng nghiệp vụ thuộc thể hệ trẻ nhưng cũng dễ trở thành mục tiêu của các cơ quan tình báo. Cơ quan I.S.I dành cho anh có quyền ưu tiên để thu lượm tin tức cũng như muốn phối kiểm tin tức do anh sưu tầm được. Nhưng để duy trì sự liên hệ với họ anh phải bày tỏ lòng trung thành cho họ thấy. Almeida người phụ trách một tiết mục trên báo Dawn nói rằng Shahzad từ chối nói chuyện với I.S.I. Anh biết một khi đã nói chuyện với những nhân viên này để tạo niềm tin nơi họ, họ sẽ cho rằng anh đã đứng về phía họ; rồi sau đó nếu anh có những hành động họ không thích, họ sẽ cho rằng anh phản bội họ.

Ayesha Siddiqa, một nhà báo có khuynh hướng độc lập cho biết hai năm trước đây cô đã từ chối lời mời đến gặp Tướng Pasha, Giám Đốc cơ quan tình báo I.S.I. Cô đã giải thích lý do từ chối: “Một khi bạn nhận lời mời đến Bộ Chỉ

Huy, bạn sẽ bị chụp hình, những tấm hình đó sẽ được họ ghi thêm vài chữ cho thấy mình tự nguyện tìm đến và họ sẽ dùng những bằng chứng này để làm áp lực đe dọa mình”. Chính cô cũng thường xuyên bị các giới chức quân đội cũng như nhân viên I.S.I đe dọa. Cô đã tâm sự cho biết một ngày nào đó cô không thể viết lách được nữa và cô nghĩ điều đó có thể đến với cô bất cứ lúc nào.

Lúc 4 giờ chiều ngày 29 tháng 5 (ngày Shahzad bị giết), Shahzad gọi cô trên cell phone nhưng lúc cô đang lái xe thành thử câu chuyện trao đổi giữa hai người không được lâu. Trong cuộc điện đàm ngắn ngủi đó Shahzad có vẻ quan tâm đến khía cạnh đi hăng hái của chính phủ Pakistan. Siddiqa nhớ lại Shahzad đã nói với cô thế này: “Pakistan nên chấm dứt việc nói dối với chính phủ Hoa Kỳ ngay cả khi chúng ta không muốn làm những gì họ muốn chúng ta làm”. Cả hai đồng ý sẽ nói chuyện nhiều hơn vào cuối ngày hôm đó.

Theo bạn bè và đồng nghiệp của Shahzad cho hay anh đã bị cơ quan tình báo I.S.I cảnh cáo ít nhất ba lần trước khi họ ra tay ám hại anh. Shahzad đã cung cấp tài liệu từ một trong những cuộc gặp gỡ có nhiều chi tiết đáng chú ý sau đây.

Ngày 16 tháng 10 năm 2010 Shahzad có một bài viết nói về Abdul Ghani Barada (14) lúc bấy giờ là phụ tá cho người lãnh đạo tổ chức Taliban. Qua ngày hôm sau anh bị cơ quan tình báo I.S.I mời đến Bộ Chỉ Huy bởi lẽ bài viết này có đụng chạm đến sự liên hệ giữa cơ quan I.S.I và các cấp lãnh đạo Taliban... một chủ đề cực kỳ nhạy cảm. Đầu năm 2010 các viên chức tình báo Hoa Kỳ và Pakistan đã tóm cổ được Barada trong một cuộc đột kích vào thành phố Karachi. Với thành tích này vào thời điểm đó dân chúng Mỹ cũng như Pakistan hết sức ca ngợi và xem thành quả này đã giải tỏa được tình thế khó khăn trong việc bang giao giữa hai quốc gia. Về sau, những nhân viên I.S.I lại nói câu chuyện này một cách khác; họ cho rằng tình báo Hoa Kỳ và Pakistan đã tổ chức bắt Barada sau khi phát giác người này

đang tổ chức một cuộc gặp gỡ bí mật với các cấp lãnh đạo Afghanistan để nói chuyện hoà bình mà không thông báo cho những nhân viên I.S.I đặc trách việc này biết. Các cơ quan tình báo kể trên đã tung ra cuộc đột kích vào Karachi để phá vỡ cuộc hoà đàm. Cũng trong bài báo này Shahzad viết rằng cơ quan I.S.I đã âm thầm trả tự do cho Barada.

Sau cuộc họp hết sức căng thẳng với hai sĩ quan tình báo về bài viết của mình, Shahzad đã gọi điện thoại cho Ali Dayan Hassan, Giám Đốc cơ quan Human Rights Watch ở Karachi; vị Giám Đốc đã đề nghị với anh nên ghi chép lại nội dung của cuộc họp. Shahzad đã làm theo và gửi một bản sao đến Hassan. Trong bản ghi chép anh cho biết hai sĩ quan tình báo là Hải Quân Đại Tá Khalid Pervaiz và Phó Đô Đốc Nazir người đã từng cảnh cáo anh trong tháng 3 vừa qua. Cả hai vị sĩ quan tỏ vẻ nhã nhặn khi họ yêu cầu anh cho biết xuất xứ câu chuyện Barada, anh đã từ chối. Một lần nữa họ yêu cầu anh công khai rút lại bài viết đó thì anh cũng từ chối luôn. Anh cho hay những người này không ép buộc anh làm gì thêm. Trước khi từ giả, Phó Đô Đốc đã nói với anh như vậy: “mới đây chúng tôi bắt được một tên khủng bố và đã nắm được nhiều tài liệu, nhật ký và tên này có cả một danh sách”. Rồi ông còn nói thêm: “Nếu có tên anh nằm trong danh sách lẽ dĩ nhiên chúng tôi sẽ cho anh hay”.

Bảy tháng sau vụ Barada, Shahzad đã có một bài viết cho rằng vụ tấn công căn cứ Mehran nhằm trả thù cho việc bắt giữ các thủy thủ Hải Quân, họ là những cảm tình viên của Al-Qaeda. Anh còn cho biết các giới chức cao cấp Hải Quân đã có những cuộc gặp gỡ bí mật với tổ chức này để bàn về số phận các thủy thủ đang bị giam giữ. Song song với việc thương lượng, các chiến binh Hồi Giáo đã thực hiện thêm 3 cuộc tấn công khác nhắm vào vị trí Hải Quân ở Karachi.

Shahzad lặp lại lời của các sĩ quan Hải Quân cho rằng việc bắt giữ các thủy thủ cảm tình viên của Al-Qaeda đã tạo nên

một phản ứng dây chuyền dẫn tới sự khó khăn lớn lao sau này. Theo bài viết của Shahzad thì các sĩ quan cao cấp trong Hải Quân tin tưởng rằng căn cứ Mehran bị tấn công quá dễ dàng chứng tỏ có một số khá lớn phần tử Al-Qaeda dưới sự chỉ huy của L.Lyas Kasmiri đã xâm nhập vào. Họ là những tay súng một thời trước đây Shahzad đã từng ca ngợi là những chuyên viên về du kích có khả năng anh chưa từng thấy.

Ba ngày sau biến cố này, căn cứ Mehran đã có cấp chỉ huy mới: Hải Quân Đại Tá Pervaiz, ông là một trong số hai người trong tháng 10 năm ngoái đã cảnh cáo Shahzad nên dịu giọng, bớt kích động trong các bài viết. Thế nhưng vào ngày thứ hai trong chức vụ của tân Chỉ Huy Trưởng của ông, Asia Times Online lại cho đăng một bài của Shazad với giọng điệu như cũ; hai ngày sau thì Shahzad biệt tích. Đại Tá Hải Quân Zafar Iqbal, phát ngôn viên của cơ quan I.S.I đã nói với tôi rằng Pervaiz không muốn cho ai phỏng vấn chuyện này.

Việc Hồi Giáo hoá quân đội Pakistan đã làm cho Lập Pháp Hoa Kỳ cũng như Âu Châu hết sức clo ngại. Thế giới tin chắc rằng hiện nay Pakistan sở hữu khoảng 100 đầu đạn nguyên tử; một quốc gia đang phát triển vũ khí hạt nhân nhanh nhất thế giới. Người ta sợ rằng những phần tử xảo quyệt trong quân đội có thể giúp đỡ một nhóm khủng bố chẳng hạn như Al-Qaeda có được loại vũ khí nguyên tử này. Họ cũng e ngại rằng một nhóm sĩ quan cao cấp gốc Hồi Giáo có thể làm đảo chánh lật đổ các chính phủ dân sự. Nói chung dân chúng rất lo ngại cho sự an toàn của vũ khí hạt nhân. Họ không bao giờ thổ lộ cho chúng tôi biết nhưng chúng tôi tin chắc điều đó. Một sĩ quan cao cấp Hoa Kỳ đã nói với tôi như thế.

Trước cuộc tấn công vào Mehran người ta đã thấy có nhiều dấu hiệu của chủ nghĩa cực đoan đây bạo lực trong quân đội Pakistan. Năm 2003 có hai âm mưu nhằm ám sát đương kim Tổng Thống Musharraf, cả hai lần suýt nữa kẻ ám sát

đã thành công và cũng cả hai lần đều có những tay súng Al-Qaeda được sự trợ giúp của các sĩ quan Không Quân. Tháng 10 năm 2009 một vụ tấn công táo bạo vào Tổng Hành Dinh Quân Đội tại thủ đô Rawalpindi đã giết chết 23 người. Những kẻ tấn công đã nguy trang mặc quân phục và hình như họ đã nắm rõ quy luật bố phòng tại đây. Một trong những người cầm đầu là một cựu y sĩ trong quân đội Pakistan.

Shahzad lập luận trong sách của anh rằng trong khoảng thời gian họ hoạch định âm mưu ám sát Tổng Thống Musharraf, công việc đầu tiên họ nghĩ đến là xâm nhập vào quân đội. Anh viết: “từ năm 2003 trở đi tổ chức này đã thành công trong việc gieo rắc mầm mống bất mãn, chống đối và nghi kỵ lẫn nhau trong quân đội. Những thanh niên trẻ của các bộ tộc và những cán bộ trước đây ủng hộ cho việc thành lập lực lượng thánh chiến đã tách rời ra khỏi Pakistan và hứa sẽ trung thành với tổ chức Al-Qaeda.

Nhiều tuần lễ sau cuộc đột kích giết Binladen, những nhóm Hồi Giáo đã lợi dụng tối đa cơ hội này để kích động sự hận thù người Mỹ trong quân đội Pakistan. Nhóm hoạt động tích cực năng nổ nhất phải kể đến là Hizb ut-Tahrir, một tổ chức toàn cầu bình vực cho sự phục hưng một vương quốc Hồi Giáo theo thể chế thần quyền có một thời đã cai trị từ Tây Ban Nha cho đến Arabian Sea. Hizb ut-Tahrir không hợp pháp ở Pakistan nhưng họ lại được phép hoạt động tại nhiều quốc gia khác ngay cả Anh quốc.

Sau vụ Mehran, những người hoạt động nhân danh cho tổ chức Hizb ut-Tahrir đã rải truyền đơn tại các căn cứ quân sự cũng như những vùng có sự hiện diện của quân đội tại Karachi với mục đích kêu gọi họ đứng lên làm một cuộc cách mạng

Một truyền đơn có nội dung “Hỡi những sĩ quan chân chính trong quân đội Pakistan, các cấp lãnh đạo của các bạn lại lừa dối các bạn. Những kẻ lãnh đạo phản quốc này đang làm đổ máu của các bạn cũng như máu của các chiến binh Hồi Giáo ở Afghanistan để phục vụ Đế Quốc Mỹ ... Đây là

lời kêu gọi các bạn chuẩn bị một kế hoạch trao quyền lực cho Hizb ut- Tahrir. Người phát ngôn viên Đại Tá Hải quân Ipbal đã xác nhận các sự việc xảy ra vào các ngày 3, ngày 7 tháng 5 và 23/6.

Các cấp chỉ huy quân đội Pakistan tỏ ra lo lắng về mối đe dọa của các tổ chức Hồi Giáo nói chung, vào tháng 6 họ loan báo bắt giữ Thiếu Tướng Ali Khan đang làm việc tại bộ tư lệnh quân đội vì bị cáo buộc có liên hệ với Hizb ut- Tahrir. Theo sự tường thuật của báo giới Pakistan, vị tướng này đã tố cáo hai tướng Kiyani và Pasha với lời lẽ giống như trong truyền đơn.

Ipbal nói với tôi việc bắt giữ Tướng Khan được sự phê chuẩn của các cấp lãnh đạo tối cao. “Không chỉ thuần túy là bắt một viên tướng mà họ đã làm một công việc hết sức quan trọng”. Một vài viên chức Hoa Kỳ nhận định rằng với việc bắt Tướng Khan (người chỉ còn một thời gian ngắn nữa thôi sẽ nghỉ hưu) giới chức cao cấp đã đạo diễn nhằm gửi một thông điệp xuống hàng sĩ quan thấp hơn biết rằng họ có cảm tình với Hồi Giáo và việc bắt phục tùng là không thể chấp nhận được hơn nữa, việc bắt giữ vị Tướng này cũng là một hình thức để trấn an người Mỹ.

Nhân danh Tướng Kiyani người phát ngôn viên của ông cho rằng cuộc tấn công vào căn cứ của Mehran thực sự đáng lo ngại, xem như một cuộc trắc nghiệm để thăm dò nhằm vào một trong những căn cứ tồn trữ vũ khí hạt nhân của Pakistan. Một sĩ quan cao cấp quân đội Mỹ nhận định rằng phiến quân đã thực tập kỹ việc này. Họ biết rõ qui luật canh gác, bố phòng của vị trí. Hẳn nhiên họ đã thiết lập một sa bàn của căn cứ này và chẳng có một ai biết điều đó.

Hải Quân Đại Tá Ipbal đã không loại trừ khả năng những kẻ tấn công được sự giúp đỡ của những cảm tình viên với tổ chức Al-Qaeda làm nội tuyến nhưng chưa có được bằng chứng, ít nhất có những thủy thủ bị truy tố ra tòa án quân sự.

Sự hiện diện của chiến binh Hồi Giáo trong Hải Quân

nói chung và căn cứ Mehran nói riêng, không phải là một sự bí mật đối với dân chúng Pakistan, những bài viết của Shahzad có một tác dụng kích động đặc biệt. Anh không chỉ nhấn mạnh rằng các thủy thủ ở căn cứ đã làm nội ứng cho kẻ tấn công, anh còn viết rằng những cấp lãnh đạo Hải Quân đã trực tiếp mặc cả với Al-qaeda. Một viên chức cao cấp của Hoa kỳ đã nói với tôi -vào thời gian bài viết của Shahzad được xuất hiện- quân đội cảm thấy bị mất mát và khi lâm vào hoàn cảnh như vậy quân đội phải có phản ứng lại. Ngay sau khi bài viết về căn cứ Mehran bị tấn công xuất hiện, lệnh đầu tiên là phải có biện pháp trừng trị nhà báo này. Sơ khởi họ không muốn giết anh, chỉ tra khảo đánh đập dần mặt để cảnh cáo tương tự như Cheema, một thông tin viên của nhật báo NEWS, nhưng một giới chức cao cấp Hoa Kỳ xác nhận vào một thời điểm nào đó trước khi bắt cóc nhà báo thì lệnh đã đổi rồi, thay vì cảnh cáo, Shahzad đã bị giết chết.

Năm tuần lễ sau vụ thủ tiêu Shahzad, Đô Đốc Mike Mullen chủ Tịch Ban Tham Mưu Hỗ Trợ tuyên bố công khai rằng đây là sự trừng phạt của chính phủ Pakistan.

Thực ra theo một nguồn tin tình báo đáng tin cậy của Hoa Kỳ thì lệnh thủ tiêu Shahzad xuất phát từ một sĩ quan cao cấp thuộc ban tham mưu của Tướng Kiyani.

Tuy nhiên Tướng Atha Abbas phát ngôn viên của quân đội Pakistan cho rằng sự cáo buộc này không hợp lý. Sau khi tử thi của nhà báo được tìm thấy, bạn bè cũng như thân nhân nghĩ rằng họ có lý do để suy luận như vậy là các nhân viên ISI chỉ muốn đánh đập anh ta thôi nhưng họ đã hành động quá tay. Hamza Ameer người anh rể của Shahzad tiết lộ cho biết một câu chuyện, một năm trước đây trong một cuộc ẩu đả với một nhân viên bảo vệ câu lạc bộ ở Islamabad, Shahzad đã bị người này bắn. Lý do Shahzad quên mang theo thẻ hội viên nên người này bắn. Đầu đạn xuyên vào lá gan và vẫn còn kẹt lại gần xương sống. Ameer nói

rằng về sau Shahzad đã tha thứ cho viên bảo vệ này trong một phiên tòa và khỏi bị lãnh án, việc làm này của anh được luật pháp Pakistan cho phép. Theo báo cáo của cuộc giải phẫu tử thi (Autopsy) một trong những nguyên nhân dẫn đến cái chết là gan của anh bị dập. Bác sĩ Mohammed Farukh Kamal, một trong những y sĩ phụ trách việc giải phẫu tử thi cho hay Shahzad bị đánh bằng một dụng cụ nặng có thể là một thanh sắt và ông đã bác bỏ lập luận rằng Shahzad bị chết vì nhân viên ISI đã lỡ tay, vị bác sĩ còn nói thêm không thể kết luận Shahzad chết vì tai nạn mà phải nói rằng họ cố tình giết Shahzad. Nghề viết báo chưa hẳn là lý do duy nhất để Shahzad rơi vào tầm ngắm của cơ quan ISI. Các nhân viên ISI tin chắc Shahzad đang cộng tác với một cơ quan tình báo ngoại quốc. Dưới mắt quân đội, trước đây anh chỉ là một phóng viên gây nhiều phiền toái cho họ qua những bài báo, giờ đây nghiệp vụ được nâng cao, Shahzad xứng đáng nhận lãnh sự trừng phạt như một điệp viên nước ngoài cần phải giết chết.

Sự thực đúng như vậy, trước khi bị hại, Shahzad đã tiếp xúc với nhiều giới chức tình báo ngoại quốc trong số đó có nhân viên tình báo của Saudi, người này tiết lộ cho anh hay Bin Laden đã có một cuộc gặp gỡ với người bạn cũ là Gulbuddin Hekmatyrmootj, chiến sĩ Hồi Giáo (Mujahideen) mà bấy giờ thế giới liệt kê là một tên khủng bố. Chính anh khi bị cơ quan ISI thẩm vấn cũng đã thừa nhận rằng một xuất xứ khác cho tin này thu lượm được từ Tướng Bismillah Khan. Lúc bấy giờ là bộ trưởng Bộ Nội Vụ của Afghanistan và cũng là một khuôn mặt ghê tởm dưới mắt quân đội Pakistan.

Quan trọng hơn nữa có nhiều nguồn tin cho rằng vài tháng trước khi bị giết, có vài cơ quan tình báo ngoại quốc muốn tuyển dụng anh. Roger Zwanenberg chủ nhiệm báo Pluto, nhà xuất bản London có cơ sở phát hành sách của Shahzad nói rằng trong một chuyến viếng thăm ngắn ngủi

ở London vào tháng ba, cơ quan tình báo Anh Quốc yêu cầu anh giúp đỡ để họ có thể tiếp xúc với các cấp lãnh đạo Taliban nhưng Shahzad đã từ chối. Zwanenberg còn tiết lộ thêm mùa xuân vừa qua khi tham dự một hội nghị tại Tân Đê Ly những sĩ quan tình báo Ấn Độ muốn tuyển dụng anh như một cộng sự viên lâu dài thực thụ và được trả trước một số tiền. Nhiều đồng nghiệp của Shahzad đã xác nhận điều này.

Không có bằng chứng cho thấy Shahzad đã cộng tác với bất kỳ một cơ quan tình báo nước ngoài nào nhưng chỉ việc ngờ vực thôi cũng đủ làm cho anh bị nguy hiểm. Vậy cuối cùng điều gì đã làm cho anh bị trừng phạt với một “thẻ đỏ”?

Phải chăng điều đó đã biến đổi anh từ một người làm phiên toái thành một kẻ thù? Một nhà nghiên cứu Tây phương ở Islamabad đã nói với tôi “Nếu một người nào đó cho rằng anh có dụng ý phỉ báng cơ quan ISI cũng như làm suy yếu chiến lược thông tin kỳ xảo của họ, nhiên hậu anh phải gánh chịu hậu quả nghiêm trọng”.

Ngày 3/6, bốn ngày sau khi người ta tìm thấy thi thể anh phía thượng nguồn con kinh Jhelum, một sĩ quan CIA điều khiển một phi vụ máy bay không người lái bắn một hỏa tiễn nhắm vào một nhóm người đang tụ tập dưới một cây sồi làng Ghwa Khwa ở South Waziristan. Dân làng chạy đống xô đến hiện trường thấy có nhiều tử thi nhưng một nhóm chiến binh sống sót đã nói với dân làng trở về. Một trong số chiến binh này đã la lớn, trong số người chết vì hỏa tiễn có Ilyas Kashmiri, tên khủng bố mà Shahzad trước đó đã chứng minh y vẫn còn sống và cũng chính Shahzad nói Ilyas là người chịu trách nhiệm trong vụ tấn công căn cứ Mehran. Ba ngày sau Rehman Malik Bộ trưởng nội vụ Pakistan đã loan báo rằng lần này Kashmiri đã thực sự chết.

Cái chết của Shahzad và cái chết của Kashmiri chỉ cách nhau một khoảng thời gian ngắn, một câu hỏi không tránh khỏi được nêu ra. Liệu người Mỹ tự tìm thấy Kashmiri bởi chính họ hay người Mỹ đã có được tin tức do ISI cung cấp

trong thời gian Shahzad bị giam giữ mà họ đã khai thác được. Nếu đúng vậy thì cái chết của Shahzad không đơn giản chỉ là một sự cảnh cáo răn đe khủng khiếp mà anh phải chấp nhận trong cuộc chiến chống khủng bố của Hoa Kỳ.

Nếu CIA giết chết Kashmiri nhờ tin tức thu thập được của Shahzad thì đây không phải là lần đầu tiên cơ quan này đã dùng cực hình để tra tấn trong lúc thẩm vấn. Năm 2002 Lbn Al-Shaykh al Libi, một nhân viên bí mật Al-Qaeda bị chính quyền Ai Cập bắt giữ, khi bị tra tấn cực hình đã khai có sự liên hệ giữa Saddam Husein và Bin Laden, lời khai này được dùng để biện minh cho việc xâm lăng Iraq.

Kashmiri, trạc 47 tuổi, là một chiến sĩ du kích được cả quân đội Pakistan và cơ quan ISI huấn luyện. Theo các viên chức Hoa Kỳ, Kashmiri đã chiến đấu trong cuộc chiến tranh du kích bên trong lãnh thổ Kashmir thuộc Ấn Độ và đã hợp tác chặt chẽ với cơ quan ISI. Theo một người rành chuyện nói lại, Kashmiri đã trở về cùng với nhiều binh sĩ Ấn Độ sau một cuộc hành quân, đã trình diện Tướng Musharraf vào lúc đó là Tham Mưu Trưởng quân đội. Nhưng vì Musharraf bắt đầu cắt giảm hoạt động quân sự trên lãnh thổ Ấn Độ. Kashmiri đã di chuyển đến những khu vực thuộc các bộ tộc và khởi sự phát động cuộc chiến chống lại Pakistan. Kashmiri đã mang theo liên đoàn 303, một tập hợp bao gồm các tay súng Al-Qaeda, Taliban và các chiến binh khác. Kashmiri bị cáo buộc đã giữ một vai trò chủ chốt vào một trong hai cuộc ám sát bất thành nhắm vào Tổng thống Musharraf năm 2003 và y cũng được xem như là người giúp đỡ, thu xếp, điều khiển các phần tử tham gia cuộc tấn công vào tổng hành dinh quân đội Pakistan vào năm 2009. Đầu năm nay, David Headley người Mỹ gốc Pakistan ra làm chứng tại tòa án liên bang ở Chicago về vụ tấn công Mumbai đã nêu đích danh Kashmiri là một người hoạch định chủ chốt mọi kế hoạch.

Ngày 27/5 Ngoại trưởng Hillary Clinton viếng thăm Is-

lamabad và bà đã trao cho các cấp lãnh đạo Pakistan một danh sách các tên khủng bố nặng ký. Theo ABC News, Kashmiri có tên nằm trong danh sách. Cũng vào sáng nay Shahzad tung lên bài viết chỉ đích danh Kashmiri là kẻ chịu trách nhiệm trong vụ tấn công căn cứ Mehran. Tin tức phát thanh một lần nữa cho biết có sự liên hệ giữa Kashmiri và các cấp lãnh đạo phiến quân.

Bruce Riedel cựu nhân viên CIA nói rằng “Sau vụ đột kích vào Abbottabad để giết Bin Laden, dân chúng Pakistan bị sốc mạnh để thấy rằng Al- Qaeda là nguy hiểm.

Trước khi bị hãm hại, Shahzad đã có tiếp xúc với nhiều chiến binh Taliban và Al-Qaeda. Rõ ràng cho thấy trong sách của anh, Kashmiri là một trong những chiến binh đó. Bạn đồng nghiệp của anh, Muhammad Faizan nói “Các chiến binh thường gọi điện thoại cho Shahzad. Không thấy họ dùng các phương tiện khác”.

Sau vụ thủ tiêu một nhà báo vì đã tiết lộ nhiều bí mật của quân đội Pakistan, chính quyền đã chỉ định một ủy ban để điều tra dưới sự chỉ đạo của vị thẩm phán Tối Cao Pháp Viện. Vào cuối tháng 7, Main Saqib Nizar, vị Thẩm Phán đã triệu tập một nhóm thông tin viên báo chí, chủ bút các nhật báo để thuyết trình cho họ biết diễn tiến đạt được của cuộc điều tra. Bani Amin Khan, cảnh sát trưởng điều tra của cảnh sát Islamabad, các điều tra viên cũng hiện diện trong cuộc họp này. Theo những thông tin viên tham dự cuộc họp ngày hôm đó, một trong những điều tra viên báo cáo rằng anh nhận thấy có một cái gì không ổn được lưu lại trong cell phone của Shahzad. Đó là có hơn 258 cú điện thoại gọi đến và gọi đi trong vòng một tháng.

Imtiaz Alam, tổng thư ký của South Asia Free Media Association cho tôi hay, khi cuộc thuyết trình chấm dứt, anh đã tiến tới gần Khan (tổng thanh tra của Islamabad Police) hỏi thúc ông đi sâu vào chi tiết. Theo Alam cho biết, vị tổng thanh tra đã trả lời: “ những cuộc điện đàm đó là của Kash-

miri”. Khi Alam hỏi về vụ án của Shahzad, ông thanh tra đã mời Alam ra khỏi văn phòng.

Những bằng chứng vụn vặt, rời rạc thật nhưng cũng chẳng khó khăn gì để hình dung ra tình huống nhân viên tình báo Pakistan đã cung cấp cho C.I.A; ít nhất là là tin tức để nhận diện và phát hiện được vị trí của Kashmiri. Và lại, có thể ít nhất một nguồn tin như vậy đã thu thập được từ nhà báo, hoặc trong lúc tra tấn cực hình để thẩm vấn hoặc lấy được từ những dữ kiện trong máy cell phone của Shahzad. Trong quá khứ I.S.I và C.I.A. đã hợp tác rộng rãi về chương trình xử dụng máy bay không người lái để chống khủng bố.

Sự bang giao giữa hai nước đi vào căng thẳng kể từ khi Bin Laden bị giết. Trong thời điểm này nhiều chương trình máy bay không người lái một đạo có căn cứ ở Pakistan nay đã bị đình chỉ. Theo sĩ quan cao cấp Hoa Kỳ, loại máy bay này không còn cất cánh từ căn cứ không quân Shamsi (15) nữa mà là cất cánh từ Afgahnistan và cơ quan tình báo thường dùng hoàn toàn riêng rẽ của Hoa Kỳ để tìm kiếm mục tiêu phiến quân. Phần nhiều các phi vụ tấn công bằng loại máy bay này thường được thực hiện mà không báo trước cho Pakistan hay. Một sĩ quan đã nói với tôi: “chúng tôi cần sự hợp tác của Pakistan nhưng chúng tôi cũng chuẩn bị trường hợp không có sự hợp tác đó”.

Việc xử dụng đơn phương máy bay không người lái để tấn công của Hoa Kỳ đã tạo nên một bầu không khí căng thẳng với các cấp lãnh đạo Pakistan, không những họ chỉ than phiền là những phi vụ này (16) đã giết chết nhiều dân lành vô tội mà còn tiết lộ rằng Hoa Kỳ và Pakistan chống đối nhau trong chương trình này.

Ngày 17/3, bốn hòa tiễn được bắn ra từ máy bay không người lái đã giết chết nhiều người đàn ông khi họ tụ tập tại một cái chợ trong làng Datta Khel thuộc North Waziristan. Có khoảng 40 người chết. Chính phủ Pakistan tố cáo cuộc tấn công đã giết chết nhiều thường dân, họ là những người

cao tuổi của các bộ tộc và đòi Hoa kỳ phải xin lỗi.

Các cuộc tấn công bằng loại máy bay này đều giống nhau, con số tổn thất và bản chất của nó không thể kiểm chứng. Một giới chức cao cấp Hoa Kỳ nói rằng những người cao tuổi này thực ra là những người lãnh đạo phiến quân. Tụ tập tại nơi đây với những người lãnh đạo phiến quân cũng có vài nhân viên ISI. Chúng tôi cũng giết họ luôn. (cơ quan ISI phủ nhận sự hiện diện của các nhân viên của họ). Những giới chức Hoa kỳ cũng không biết họ có mặt với các cấp chỉ huy phiến quân để làm gì?

Một viên chức cao cấp chống khủng bố nói rằng tấn công giết chết Kashmiri chẳng có liên quan gì đến cái chết của Shahzad. Họ thừa nhận rằng trong quá khứ, Hoa Kỳ đã có được tin tình báo do Pakistan cung cấp về Kashmiri và xác nhận rằng Pakistan vẫn còn tiếp tục chia sẻ thông tin về các mục tiêu.

Đại tá Hải quân Iqbal, người phát ngôn viên nhắc lại và khẳng định rằng cơ quan ISI không nhúng tay vào việc giết Shahzad và hai cơ quan CIA, ISI vẫn còn hợp tác, chúng tôi vẫn cung cấp nhiều tin tức cho Hoa Kỳ. Ngược lại chúng tôi cũng nhận lại được nhiều tin từ phía họ. Khi được hỏi liệu ISI đã hợp tác với Hoa Kỳ trong vụ tấn công giết chết Kashmiri, Iqbal nói “tôi không thể trả lời câu hỏi đó”.

Vào những ngày này, một viên chức Hoa kỳ nói với tôi, phần nhiều những cuộc tấn công bằng máy bay không người lái nhắm bắn vào mục tiêu phần lớn là gây tổn thất cho thường dân. Những phi vụ này được thực hiện khi có một nhóm người tụ tập phù hợp với hồ sơ; chẳng hạn như những người đang điều hành một trại huấn luyện hoặc tới lui giao thiệp với những chiến binh Hồi Giáo. Ayman al Zawahari nói những cuộc tấn công như vậy không nhắm vào những cá nhân đặc biệt nào cả. Một viên chức Hoa Kỳ lại nói thông thường họ không biết lý lịch của những người họ định giết, nhưng phần nhiều những nhân vật quan trọng bị giết bằng cách này.

Tại Pakistan những tường thuật về cái chết của Shahzad đã lắng đọng sau vài tuần lễ. Qua email, Anita, vợ của Shahzad đã liên lạc với tôi và nói: “Tôi không muốn quay trở lại khoảng thời gian đau khổ đó”. Cô còn nói thêm, Shahzad là một người đàn ông dũng cảm, cô cũng bảo đảm với tôi, tại Pakistan, nhà chức trách cố gắng hết sức để truy tìm thủ phạm.

Sau vụ nhà báo Shahzad bị giết và cuộc đột kích vào Abbottabad, báo giới Pakistan trở nên buồn thảm. Một vài nhà bình bút biện luận rằng Pakistan sẽ rơi vào tay các chiến binh Hồi Giáo và Ayman al-Zawahiri sẽ trở nên Quốc Vương Hồi Giáo Pakistan. Mùa xuân này Umar Cheema đã được bình phục sau vụ anh bị nhân viên ISI bắt đem đi tra tấn dã man để cảnh cáo, anh được Đại Học Syracuse vinh danh và mời sang thăm Hoa Kỳ. Anh cũng cho biết thời gian lưu lại ở đây anh được trao tặng nhiều học bổng cũng như nhiều hứa hẹn cho tương lai sẽ được chấp thuận ty nạn chính trị nhưng anh đã quyết định trở lại quê nhà và anh đã nói: “tôi có bốn phận và trách nhiệm làm cho đất nước này tốt đẹp hơn cho các thế hệ mai sau”. Anh cũng tiết lộ cho biết nhiều chuyện quan trọng ở Pakistan đó là Thủ tướng Yousaf Raza Gilani và 25 nhân viên nội các của ông sẽ bị phạt vì trốn thuế.

Zafar Sheikh một đồng nghiệp và cũng là bạn của Shahzad lại chọn một con đường khác. Nhiều năm trước đây anh thường xuyên theo sát Shahzad. Trong những chuyến đi làm phóng sự đến những vùng có nhiều bộ tộc, anh cũng đã từng ngồi trong những ngôi nhà nhỏ làm bằng tre và bùn để phỏng vấn các cấp chỉ huy của Taliban. Anh cũng có ước nguyện viết những câu chuyện mặc khải về những hoạt động bên trong của cơ quan I.S.I. Nhưng giờ đây anh đành phải gát lại tham vọng của mình.

Một ngày nọ chúng tôi lái xe đi ngang qua vùng đồng bằng phì nhiêu Punjab, Sheikh đã nói với tôi: “tôi muốn trở

thành một nhà báo dũng cảm nhưng thật sự tôi không muốn bị giết như Shahzad và bị tra tấn cực hình như Shahzad. Tôi không còn dính dáng gì đến cuộc chiến này nữa. tôi chỉ viết những chuyện nhằm nhí trong khuôn khổ được cho phép, như vậy chẳng có ai oán hờn tôi”.

Chúng tôi lái xe đi thêm một đoạn ngắn nữa để đến Upper Jhelum Canal và chỉ một vài phút sắp tới đây chúng tôi sẽ tìm thấy chỗ những công nhân khám phá ra tử thi của Shahzad. Nước kinh vẫn chảy đều, băng ngang qua những song sắt chắn ngang cửa đập. Sheikh đã tâm sự với tôi: “tôi thường tìm kiếm những câu chuyện để mở mắt người dân, nhưng giờ đây, tôi chỉ là một thông tin viên ngu ngốc đang làm những việc ngu ngốc nhưng tôi vẫn cảm thấy hạnh phúc và hạnh phúc”.

Nguyễn Chánh Dật chuyển ngữ và thêm phần ghi chú.

(1) *May 1st, 2011.*

(2) *Quân đội Pakistan làm nhiều cuộc đảo chánh thành công và trong thập niên (1958-1971) – (1977-1988) – (1999-2008) đất nước này do quân nhân cai trị.*

(3) *I.S.I viết tắt của các chữ Inter- Services Intelligen, cơ quan tình báo mật vụ của Pakistan do Tướng Robert Cawthome thành lập năm 1948.*

(4) *Tách rời khỏi British Indian Empire đưa đến sự thành lập hai quốc gia Pakistan và Ấn Độ vào năm 1947. Lễ độc lập của Pakistan là 14/8 và lễ độc lập của Ấn Độ là 15/8. Ngày nay cả hai đều có vũ khí hạt nhân.*

(5) *Tháng 10/1999 Tướng Pervez Musharraf Tư Lệnh quân đội viếng thăm Tích Lan 1 tuần thì Thủ Tướng dân sự muốn nhân cơ hội này cách chức và cho ông sống lưu vong để sau đó bỏ nhiệm Tướng Khawaja Ziauddin Gaám đốc cơ quan tình báo I.S.I. Khi máy bay của Tướng Musharraf trở về thì không được phép đáp xuống, phi đạo đã được bố trí các chương ngại để chặn đứng sự đáp xuống liều lĩnh,*

máy bay phải bay vòng nhiều giờ gần hết nhiên liệu. Nhóm Tướng Lãnh ủng hộ vị tướng này làm cuộc đảo chánh cấp thời lật đổ chính quyền Sharif và chiếm lại phi trường Karachi. Tướng Musharraf dành lại quyền lực và quản thúc Sharif tại gia. Khi Tổng Thống Sharif qua đời, Musharraf tự phong Tổng Thống vào ngày 20/6/2001.

(6) Ngày 24/12/1979 Liên xô xua quân xâm lăng Afghanistan. Tháng 1/1980 Liên Hiệp Quốc lên án đồng thời buộc Liên Xô phải rút quân nhưng thất bại. Liên Xô chiếm đóng gần 9 năm và rút quân vào ngày 15/2/1989 vì thất bại.

Để trả đũa cho cuộc xâm lăng này, Hoa Kỳ ngưng xuất cảng lúa mì, chấm dứt đàm phán SALT và tẩy chay (boycott) Thế Vận Hội mùa Hè 1980 tổ chức tại Moscow. Để đáp lễ Hoa Kỳ, Liên Xô tẩy chay Thế Vận Hội 1984 tại Los Angeles.

(7) Mullah Mohammed Omar sinh năm 1959 thường quen gọi là Mullah Omar, vị lãnh đạo tinh thần của Taliban ở Afghanistan từ 1996 đến 2001. Kể từ 10/2001 Hoa Kỳ xem ông là kẻ đã giúp đỡ Bin Lade và che dấu y. Thời gian Liên xô chiếm đóng Afghanistan thì Omar là một chiến sĩ và đã bị thương 4 lần. Tháng 1/2007, Muhammad Hanif phát ngôn viên của Taliban bị bắt đã khai với chính quyền Afghanistan chính cơ quan I.S.I đã che dấu Omar ở Quetta, Pakistan; điều này phù hợp với lời tuyên bố của Tổng Thống Afghanistan Hamid Kazai nhưng giới chức Pakistan lại phủ nhận.

(8) Viện trợ Mỹ đổ tuôn vào Pakistan từ năm 1954 khi hiệp ước phòng thủ hỗ tương giữa hai quốc gia được ký kết. Trong thập niên kế tiếp (1965s) mỗi năm Pakistan nhận được 2 tỉ rưỡi Dollars cho viện trợ kinh tế và 700 triệu Dollars cho viện trợ quân sự. Sau cuộc chiến giữa Pakistan và Ấn Độ vào năm 1995; Hoa Kỳ cúp viện trợ dành cho cả hai nước. Từ từ viện trợ kinh tế cho Pakistan được phục hồi tuy nhiên viện trợ quân sự vẫn còn trong tình trạng thử thách.

(9) Xảy ra ở Mumbai thành phố lớn nhất của Ấn Độ do tổ chức Lashka-e-Taiba bắt đầu ngày 26 đến ngày

29/11/2008 giết chết 164 người và làm bị thương 308 người. Ajmal Kasab tên khủng bố độc nhất bị bắt sống đã khai khi được thẩm vấn rằng chính cơ quan I.S.I của Pakistan đã hướng dẫn và hỗ trợ cho cuộc tấn công này. Phía Pakistan lại phủ nhận.

(10) Năm 2003, đại gia đình Bin Laden di chuyển đến Haripur, một thị trấn gần thủ đô Islamabad và lưu lại đây chừng 2 năm trong một căn nhà thuê. Cuối năm 2005 đại gia đình di chuyển đến Abbottabad cách Haripur 20 miles về hướng đông

(11) Night-vision-goggle.

(12) Khorasan hay Khurasan, một địa danh lịch sử được xem như nơi mặt trời mọc (land where the sun rises) bao gồm một vương quốc rộng lớn ngày nay chạy dài từ Northeastern Iran, Southern Turkmenistan và Northern Afghanistan.

(13) Mahdi. Một đấng cứu thế người ta tin sẽ xuất hiện sau ngày tận thế để thiết lập một triều đại hòa bình và công chính.

(14) Cũng còn gọi Mullah Barada Akhund hay Mullah Brother sinh vào năm 1968, một trong 4 người có công sáng lập Tổ chức Taliban ở Afghanistan, phụ tá cho Mullah Mohammed Omar. Ông từng tham gia cuộc chiến chống lại Sô Viết (1979-1989) Nội chiến ở Afghanistan (1966-2001) và chiến tranh khủng bố. Ông bị bắt vào tháng 2/2010 và được phóng thích 21/2013.

(15) Shamsi Airfield còn gọi Bhandari Airstrip nằm cách Quetta 200mile về phía tây nam được Hoa Kỳ thuê mượn từ năm 2001-2011 để chứa những máy bay không người lái cũng là nơi xuất phát những phi vụ tấn công của loại này. Phi trường có khả năng tiếp nhận vận tải cơ C-17 Globemaster. Ngày 21/11/2011 Pakistan ra lệnh cho Hoa Kỳ triệt thoái toàn bộ căn cứ này trong vòng 15 ngày sau vụ tai nạn xảy ra ở Salaha làm thiệt mạng 24 quân nhân Pakistan.

(16) Signature Drone strikes.

Biệt Động Quân
Vì Dân Quyết Chiến